حەسان: عێراق لە لێواری پلانی مارشاڵی نیشتمانیدایە و پێگەی لە جیهاندا دووبارە دەکێشرێتەوە

محەمەد حەسان، نوێنەری تایبەتی سکرتێری گشتی نەتەوە ی□ککگرتوەکان لە عێراق ڕایگه‌یاند، ئەرکی یونامی بە سەرکەوتویی تەواو بوە و ئەو نێردی□ی ل□سەر داوای خەڵکی عێراق دامەزراە و کۆتاییهێنانەکەیش لەسەر داوای عێراق بو، ده‌شڵێت، "عێراق پێویستی بە پاڵپشتی نەتەوە ی□ککگرتوەکان هەیە لە کۆمەڵێك بواردا، لەوانەش کەرتی بانکی، عێراق ساڵانێکی زۆرە بەدەست سزاکانەوە دەناڵێنێت".

محەمەد حەسان ئه‌مڕۆ شه‌ممه‌ له‌ ڕاگه‌یه‌ندراوێکدا به‌ بۆنه‌ی کۆتاییهاتنی ئه‌رکری یونامی له‌ عێراق،کەموتەڵع بەدواداچوونی بۆ کردووە، نوسیویه‌تی، "یونامی لەسەر داوای عێراقییەکان هاتوه‌تە عێراق، هەروەها کۆتاییهێنانەکەی لەسەر داوای ئەوان بوە، نەتەوە ی□ککگرتوەکان ڕێز لە خواستی ئەو وڵاتانە دەگرێت کە میوانداری نوێنەرایەتییەکانی دەکەن، هیچ نوێنەرایەتییەك ناتوانێت بەبێ ڕەزامەندی و ئامادی□یی وڵاتی میواندار کار بکات بۆ هاوکاری".

ئاماژه‌ی به‌وه‌شکردوه‌، عێراقییەکان بۆ ماوەی زیاتر لە دو دەیە میوانداری ئەو ئەرکەیان کرد، کارەکەش قورس بو، بەڵام بۆیان دەرکەوت کە ئەرکی یونامی ئامانجەکانی بەدەستهێناوە، ئێستاش کاتی ئەوە هاتوە کە ئەوانیش وەك وڵاتانی جیهان دابەتەکان بخەنە دەستی خۆیان، له‌ ئاینده‌شدا "نەتەوە

یەكگرتوەكان ئامادەیە بەردەوام بێت لە پێشكەشكردنی ئامۆژگاری و پشتیوانی هەركاتێك عێراق پێویستی پێی بو".

محەمەد حەسان هەروەها وتیشی، كارەكانی نوێنەرایەتییەكە بە سەركەوتویی تەواو بوە، تەنیا سێ دۆسیە ماونەتەوە، ئەوانەی پەیوەندییان بە كەسانی ونبوی كوەیت و هاوڵاتیانی وڵاتی سێیەمەوە هەیە لە دوای شەڕ و لەشكركێشی بۆ سەر كوەیت، هەروەها ئەو فایلە تایبەتە بە موڵك و ماڵی كوەیت و ئەرشیفی نیشتمانی كوەیت، لە چەند مانگی ڕابردودا پێشكەوتنی كەم بەدیهاتوە، كە نوێنەرایەتی دەكرێت بۆ ڕادەستكردنی زیاتر لە 400 سندوق كە شوێنەوارە كوەیتییەكانی تێدایە.
نوێنەری تایبەتی سكرتێری گشتی نەتەوە یەكگرتوەكان لە عێراق رونیكردەوەوە، ئێستا پرسە مرۆییەكان لە چوارچێوەیەكی مرۆییدا چارەسەر دەكرێن، متمانەیەكی خۆی بە توانای عێراقییەكان بۆ گەیشتن بەو ئامانجانە دەربڕی كە نوێنەرایەتی نەتەوە یەكگرتووەكان بۆ هاوكاری عێراق (یونامی) بۆی دامەزرا.

سەبارەت بە ڕۆژی كۆتایی ئەركەكە حەسان وتی، "مەراسیمی كۆتایی هاتنی ئەركی یونامی لەسەر داوای عێراق بەڕێوەچو، لە كاتێكدا كارە ڕاستەقینەكانی ئەركەكە لە 31ی كانونی دوەم كۆتایی دێت، دوای ئەوە هەمو ئەندامانی یونامی عێراق بەجێدەهێڵن".

بەڵام ئەو بەرپرسەی نەتەوە یەكگرتوەكان دەڵێت، ئەوە بە مانای كۆتایی هاتنی بونی نەتەوە یەكگرتوەكان لە عێراق نییە، بەو پێیەی لە ڕێگەی دەزگا تایبەتمەندەكانەوە دەمێنێتەوە، ئەوە جگە لە پەیوەندی نێوان عێراق، وەك ئەندامێكی ئەنجومەنی مافی مرۆڤ و نوسینگەی كۆمیسیاری باڵای مافەكانی مرۆڤ، جەختیشی لەوە كردەوە كە قۆناغی داهاتو تیشك دەخاتە سەر كاری تەكنیكی لە بوارەكانی كەشوهەوا، تەندروستی، پەروەردە و تەكنەلۆژیا.

ئەوەشی وت، عێراق پێویستی بە پاڵپشتی نەتەوە یەكگرتوەكان و ڕێكخراوە نێودەوڵەتییەكان هەیە لە كۆمەڵێك بواردا، لەوانەش كەرتی بانكی، عێراق ساڵانێكی زۆرە بەدەست سزاكانەوە دەناڵێنێت، لەنێویاندا سزای تاكلایەنە، پێویستی بە هەماهەنگی نێودەوڵەتی هەیە لەگەڵ ئەمریكا، وڵاتانی ئەنجومەنی هاوكاری كەنداو، توركیا و یەكێتی ئەوروپا.

بەپێی وتەی محەمەد حەسان، ژمارەی بانكەكان لە عێراق نزیكەی 72 بانكن، لەو ژمارەیەش 38 بانكیان كەوتونەتە ژێر سزاوە، "هیچ وڵاتێك ناتوانێت دەست بە قۆناغێكی ئابوری و گەشەپێدانی بەردەوام بكات بەبێ هەڵگرتنی ئەو سزایانە، سەرەڕای هەندێك نیگەرانی ڕەوا، عێراق ئەمڕۆ خواستێكی

ڕاستەقینەی هەیە بۆ هەڵدانەوەی لاپەڕەیەکە لەسەر ڕابردو و کردنەوەی بەڕووی کۆمەڵگەی نێودەوڵەتیدا".

لەبارەی سەقامگیری عێراقەوە، محەممەد حەسان رونیکردەوە، "سەقامگیری ئەمنی بناغەی هەر پرسێکی گەشەسەندن و گەشەکردنە، ئاماژەی بەوەدا کە ئێستا عێراق گەیشتوەتە ئەم قۆناغە، هەروەها داوای پێداچونەوە بەو ڕێوشوێن و سزایانە دەکات کە پێشتر سنورداركردنیان سەپاندبو کە کاریگەرییان لەسەر ژیانی ئابوری و جوولەی عێراقییەکان هەیە، لەوانەش گەشتی ئاسمانی و ڤیزا".

باس لەوەشدەکات کە عێراق شاهێدی گەشەسەندنی گەورەی نوێنەرایەتییە دیپلۆماسییەکانە، ئاماژەی بە توانای ئابوری و گەشەپێدانی وڵات و سەرچاوە مرۆییەکان کرد، جەختیشی لەوە کردەوە کە "عێراق لە ڕەوتی دوبارە جێگیرکردنەوەی پێگەی ڕاستەقینەی خۆی لە ئاستی ناوچەیی و نێودەوڵەتیدایە".

هەروەها سەبارەت بە مافەکانی ژنان، حەسان دەڵێت، "ژنانی عێراق لە بەهێزترین ژنانی جیهانن، ئەوان لە کاتی شەڕ و گەمارۆکاندا قوربانییەکی زۆریان داوە و هۆکارێکی سەرەکی بون بۆ خۆڕاگری کۆمەڵگای عێراق، هیچ هەڵوێستێکی نەرێنی بەرامبەر بە ژنان لەلایەن سیاسەتمەدارانی عێراقەوە بەدی نەکردوە بە پێچەوانەوە پشتگیرییەکی زۆریان هەیە".